

Leikskólinn Klettaborg
Borgarbraut 101
310 Borgarnesi

Leikskólinn Klettaborg
Borgarnesi

Sérðu mig

Lokaskýrsla til Sprotasjóðs 2024

Leikskólinn Klettaborg

Verkefni: Sérðu mig

Verkefnisstjóri: Ragnhildur Ásta Hallgrímsdóttir

Ábyrgðaraðili: Dóróthea Elísdóttir

Umsóknarnúmer: 240863-7101

Tímabil: Skólaárið 2024–2025

Um verkefnið

Skólaárið 2024–2025 hlaut Leikskólinn Klettaborg styrk úr Sprotasjóði til þróunarverkefnisins *Sérðu mig*. Verkefnið fólst í að efla faglega sýn og þekkingu starfsfólks á leiknum sem megin námsleið barna og hvernig hægt er að nýta leik til að styðja við inngildingu, umburðarlyndi og fjölbreytileika í leikskólastarfi.

Markmið verkefnisins

Verkefnið byggði á þremur meginmarkmiðum:

- Að móta sameiginlega faglega sýn innan leikskólans um mikilvægi leiks
- Að þróa matsviðmið og gátlista sem styðja við hlutverk kennara í leik barna
- Að efla meðvitund starfsfólks um eigið hlutverk og styrkja fagleg inngrip í leik

Fræðsla og sérfræðiaðkoma

Mikilvægur þáttur í verkefninu *Sérðu mig* var að fá til liðs við leikskólann sérfræðinga sem miðluðu fræðilegri þekkingu og hagnýtum leiðum.

Dr. **Sara Margrét Ólafsdóttir** og Dr. **Svava Björg Mörk** leiddu lykilþætti verkefnisins með fræðslu um leik barna og hlutverk kennara í leiknum, með áherslu á inngildingu, fjölbreytileika og umburðarlyndi. Þær kynntu jafnframt matsviðmið og aðferðir sem styðja við faglegt mat og ígrundun.

Soffía Ámundadóttir fræddi starfsfólk um jákvæð samskipti og leiðir til að bregðast við krefjandi hegðun barna, með áherslu á tengslamyndun og þátttöku í leik.

Jóhanna Jóhannesdóttir fjallaði um tengslamiðaðan stuðning og mikilvægi þess að skilja hegðun barna út frá þörfum þeirra og aðstæðum.

Fræðslan var samofin daglegu starfi og varð grunnur að umræðu og þróun starfshátta innan leikskólans.

Framkvæmd verkefnisins

Vinna við verkefnið stóð yfir skólaárið 2024–2025 og var samþætt daglegu starfi leikskólans. Hún byggði á reglulegri samvinnu starfsfólks á starfsmannafundum, deildarfundum og skipulagsdögum, auk þess sem hún fléttaðist inn í daglegt starf með börnunum. Þannig fékk starfsfólk tækifæri til að þróa færni sína samhliða framkvæmd verkefnisins.

Lögð var áhersla á samspil fræðslu, ígrundunar og hagnýtrar vinnu. Starfsfólk fékk fræðslu um leik barna og hlutverk kennara í leiknum og nýtti hana í leikaðstæðum með börnum. Í frjálsum leik mátaði starfsfólk sig í mismunandi hlutverk, svo sem að vera leiðbeinandi, leikfélagi, stuðningur eða áhorfandi. Þessi nálgun hjálpaði til við að efla meðvitund um hvenær og hvernig best er að grípa inn í leik, hvenær á að stíga til baka og hvernig hægt er að styðja við leik án þess að taka hann yfir.

Áhersla var lögð á að starfsfólk væri meðvitað um nærveru sína í leik barna og gæti tekið faglegar ákvarðanir um inngrip. Með markvisri eftirtekt gátu starfsmenn greint hvar þörf var á stuðningi, hvort sem það fólst í að hjálpa börnum að komast inn í leik, efla samskipti þeirra eða leysa úr ágreiningi. Sérstök áhersla var á að tryggja að öll börn fengju tækifæri til þátttöku og upplifðu sig sem hluta af hópnum.

Regluleg ígrundun og stöðumat voru lykilþættir verkefnisins. Starfsfólk velti fyrir sér eigin starfsháttum, leikumhverfinu, efnivið og þörfum barnahópsins. Til stuðnings var útbúið spurningahefti (*Starfskenningin mín*) sem hjálpaði starfsfólki að móta og greina eigin starfskenningu. Einnig voru þróaðir gátlistar til að meta leikfærni barna og styðja við skráningar og eftirfylgni.

Jafnframt var lögð áhersla á að þróa leikumhverfi og efnivið þannig að það styddi við fjölbreyttan leik og þátttöku allra barna. Starfsfólk skoðaði hvernig skipulag rýmis, aðgengi að efnivið og hvatning í umhverfinu gæti haft áhrif á leik barna og þróun hans.

Að lokum var settur upp Padlet-gagnabanki þar sem safnað var saman efni verkefnisins, svo sem gátlistum, skráningum, fræðsluefni og hagnýtum leiðum. Gagnabankinn tryggir að þekkingin nýtist áfram og styður við faglega þróun til framtíðar.

Helstu afurðir verkefnisins

Í verkefninu varð til fjöldi verkfæra sem styðja við áframhaldandi þróun:

- Gátlistar til að meta leikfærni barna
- Matsviðmið fyrir hlutverk kennara í leik
- Spurningahefti til faglegra íhugunar
- Padlet-gagnabanki með fræðsluefni og hagnýtum leiðum

Helstu hindranir í verkefninu

Eins og eðlilegt er í þróunarverkefni komu upp ýmsar áskoranir sem jafnframt veittu tækifæri til lærdóms.

Helsta hindrunin var tími og samræming í daglegu starfi. Einnig reyndist áskorun að breyta viðhorfum og venjum, þar sem slíkar breytingar krefjast tíma og öryggis. Fjölbreyttar þarfir barna kölluðu á aukinn sveigjanleika og aðlögun í leik.

Þá var mikilvægt að viðhalda umræðuninni gangandi yfir allt verkefnatímabilið og tryggja að ný verkfæri yrðu hluti af daglegu starfi. Þrátt fyrir þetta styrkti ferlið samvinnu starfsfólks og undirstrikaði að fagleg þróun er samfelld og krefst þolinmæði og samstöðu.

Árangur verkefnisins

Verkefnið *Sérðu mig* hefur haft jákvæð áhrif á starf leikskólans:

- Sameiginleg sýn starfsfólks hefur styrkst
- Aukið öryggi og faglegt innsæi í leik barna
- Betri skilningur á fjölbreyttum þörfum barna
- Markvissari stuðningur við inngildinguna og fjölbreytileika

Áhrif á börn og foreldra

Verkefnið hefur haft jákvæð áhrif á allt leikskólasamfélagið:

- Börn upplifa aukið öryggi og þátttöku
- Fleiri börn taka virkan þátt í leik
- Leikurinn er markvissari og innihaldsríkari
- Foreldrar njóta góðs af auknum gæðum í starfinu

Framhaldið

Verkefnið hefur lagt sterkan grunn að áframhaldandi þróunarstarfi. Áhersla verður áfram á:

- leik sem megin námsleið
- faglega þróun starfsfólks
- inngildandi leikskólasamfélag

Þakkir

Leikskólinn Klettaborg þakkar Sprotasjóði fyrir stuðninginn sem gerði þetta mikilvæga þróunarverkefni mögulegt.